

Advies aan het college

Opsteller

Staal, Jelmer

Portefeuillehouder**Vergadering van**

College d.d. 28 mei 2024

Kenmerk

Z.24.435583 / D.24.1781184

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Collegevoorstel Startnotitie Biodiversiteit

Onderwerp

Notitie Biodiversiteit Heerenveen

Voorgesteld besluit

- In te stemmen met de notitie Biodiversiteit Heerenveen.
- De Notitie Biodiversiteit Heerenveen aan de raad voor te leggen.

Definitief besluit**Inleiding**

Op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie, wordt gewerkt aan een Groenstructuurprogramma. Omdat groen en biodiversiteit veel raakvlakken hebben, is besloten om het onderwerp biodiversiteit onderdeel te maken van het Groenstructuurprogramma.

De gemeenteraad heeft in de raadsagenda aangegeven dat vier opgaven prioriteit hebben, waaronder duurzaamheid. Biodiversiteit is onderdeel van deze opgave. De startnotitie is opgesteld om gezamenlijk een koers te bepalen voor deze opgave. De notitie is opgesteld om de gemeenteraad de mogelijkheid te geven om haar kaderstellende rol vroeg in het beleidsproces invulling te geven en een integrale afweging te maken.

Beoogd effect

Een door college en gemeenteraad gedragen biodiversiteitsbeleid voor de gemeente Heerenveen.

Argumenten

1.1 Het programma Biodiversiteit en ecosystemen volgt uit het hoofdlijnenakkoord

Met het hoofdlijnenakkoord 2022 – 2026 Daadkrachtig veranderen zijn tien programma's als uitgangspunt genomen, die uw college als het belangrijkste ziet voor deze bestuursperiode. Ze zijn vertaald naar een 7-tal transities/programma's.

Eén van de tien programma's is Biodiversiteit en ecosystemen. Dit programma is onderdeel geworden van de transitie/het programma Landschap in Balans. De notitie Biodiversiteit Heerenveen is een eerste stap in de uitwerking van het programma Biodiversiteit en ecosystemen.

2.1 De gemeenteraad heeft een kaderstellende rol

De gemeenteraad heeft vanuit haar kaderstellende rol een belangrijke positie in het komen tot nieuw beleid. Door deze notitie aan de raad voor te leggen, krijgt de raad de mogelijkheid om al vroegtijdig te participeren.

Op hoofdlijnen stellen we de volgende ambitie en koers voor. Dit is nader uitgewerkt in de notitie.

1. Vergroten biodiversiteit als structureel onderdeel in processen
2. Vergroten bewustwording (inwoners, ondernemers, gemeente)
3. Realiseren van een sterk lokaal Natuurnetwerk
4. Prioriteren biodiversiteit bij inrichting en beheer openbare ruimte
5. Stimuleren natuurinclusieve landbouw en vermindering gebruik pesticiden
6. Intensievere regionale samenwerking

2.2 Biodiversiteit is voor de gemeenteraad een belangrijk onderwerp

De gemeenteraad heeft een raadsagenda 2022 – 2026 opgesteld. In deze agenda heeft de gemeenteraad uitgesproken wat ze met de raadsagenda wil bereiken, welke rol ze kiest in de huidige bestuursperiode, welke onderwerpen prioriteit hebben en hoe de gemeenteraad met het college en de samenleving wil gaan werken. Eén van de vier opgaven die deze bestuursperiode prioriteit heeft, is het thema duurzaamheid. Onderdeel van het thema duurzaamheid is het onderwerp biodiversiteit.

Risico's

Kanttekeningen

2.1 Een notitie (B-dossier) is een bijstelling ten opzichte van de Raadsagenda (A-dossier)

Bij de Raadsagenda is biodiversiteit aangegeven als A-dossier (een dossier waarop de raad eerst zelf een beeld wil vormen, waar mogelijk met de samenleving). Omdat de Omgevingsvisie tot stand is gekomen op basis van verschillende dialoogsessies, de gemeenteraad heeft geconstateerd dat er sprake is van werkdruk en het onderwerp biodiversiteit voor zowel de gemeenteraad als het college als belangrijk wordt gezien, wordt voorgesteld dit niet als A- maar als B-dossier te behandelen. Daarom is deze notitie opgesteld: het geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om een opdracht voor het college te formuleren. Dit betekent een bijstelling van het proces uit de Raadsagenda. Op basis van signalen uit de gemeenteraad is de inschatting dat dit voorstel past bij de behoefte van de gemeenteraad.

Communicatie

Gedurende de ontwikkeling van de Omgevingsvisie en bij het uitvoeren van het Stakeholdersonderzoek veel participatie van en onderzoek naar opvattingen van inwoners toegepast. Deze zijn betrokken bij het

opstellen van de Startnotitie.

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is samen met inwoners opgesteld. Er zijn verschillende bijeenkomsten voor georganiseerd. De Omgevingsvisie staat toegelicht op de specifieke website, waar ook de participatie nader toegelicht is: <https://www.heerenveen.nl/actueel/omgevingsvisie/> />

Stakeholdersonderzoek

Om inzicht te krijgen hoe onder andere inwoners de gemeente Heerenveen beleven, is in 2020 een Stakeholdersonderzoek uitgevoerd. Bijna 1200 inwoners namen deel aan het onderzoek. Uit het Stakeholdersonderzoek bleek dat groen(beheer) een eerste associatie bij de gemeente is, het is een zichtbare kant van de gemeente. Groenvoorziening en natuurbehoud wordt het meeste genoemd als wat niet moet veranderen én waar meer aandacht voor mag zijn. In het rapport loopt groen cultuur en natuur door elkaar heen, maar als het meer wordt uitgesplitst blijkt dat veel inwoners trots zijn op natuur en dat veel inwoners om die reden graag in de gemeente wonen.

Er was ook de mogelijkheid om open antwoorden te geven. Veel respondenten hebben daarvan gebruikt gemaakt. Er zijn verschillende opvattingen; een deel houdt van een openbare ruimte die netjes en opgeruimd is, een deel bepleit meer biodiversiteit.

Financiën

Op dit moment heeft de gemeenteraad €100.000,- per jaar beschikbaar gesteld voor het bevorderen van biodiversiteit. Via uw reactie op de motie ID39 Klimaatbestendig en biodivers landschap, is aangegeven welke projecten/activiteiten er in 2024 voor dat budget worden uitgevoerd. Daarnaast worden er in 2024 (vergroenings-)projecten uitgevoerd met overgehevelde middelen voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. Een toelichting:

Biodiversiteitsprojecten die in 2024 worden of zijn uitgevoerd binnen de structureel beschikbare middelen: bijdrage aan subsidieregeling Een voor een Groener en acties/projecten gericht op communicatie/bewustwording. Uitvoering meerdere vergroenings-/biodiversiteitsprojecten waaronder Ds Kingweg, K.R. Poststraat, Pastorielaan, parkeerterrein Muntflats.

Projecten die in 2024 worden of zijn uitgevoerd mbv incidentele/overgehevelde middelen: Wildcameraproject, geveltuinen Akkrum, NK tegelwippen, maatregelen bedrijventerrein H'veen Zuid, bollen planten langs ontsluitingswegen, inzaaien bermen. Uitvoering meerdere vergroenings-/biodiversiteitsprojecten waaronder Kempenaarsplein, 2 rotondes incl. omgeving aan de Veenscheiding en Bolster/NS station, aanhaken bij renovatie en herinrichtingsprojecten (werk met werk maken).

Als de raad kiest voor een ambitie zoals beschreven in de Startnotitie, zijn er structureel meer middelen nodig: voor de voorgestelde koers is structureel een bedrag van € 335.000,- extra nodig.

Uw college ziet geen ruimte in de Perspectiefnota 2024 om hier structurele middelen voor vrij te maken. In het kader van de Perspectiefnota 2024 legt het college het voorstel voor om incidentele middelen beschikbaar te willen stellen voor biodiversiteit.

Tegelijk is dit een onderwerp in de Raadsagenda en in het hoofdlijnenakkoord. Tegen deze achtergrond kunt u deze notitie aan de gemeenteraad voorleggen, zodat de raad bij de behandeling van de Perspectiefnota 2024 en de Begroting 2025 een integrale afweging kan maken.

Afstemming met andere afdelingen

Afgestemd met de afdeling IBOR (Hanneke Huisman en Richard Cöp)

Afstemming met Griffie

Afgestemd met Klaas Pieter Derks, specifiek voor de formulering van het besluit en argumentatie in het

raadsvoorstel.

Bijlagen

Raadsvoorstel Biodiversiteit

Notitie Biodiversiteit